

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 19898-01-25 גברא נ' איי.די.איי. (ביטוח ישיר) חברה לביטוח בע"מ

מספר בקשה: 10

לפני כבוד השופט מוטי פירר

מבקש

בן גברא

ע"י עוה"ד ליאור חאיק

נגד

משיבה

איי.די.איי. (ביטוח ישיר) חברה לביטוח בע"מ

ע"י עוה"ד רונית סיטון זלקינד

עוה"ד רות קורן פרי

פסק דין

לפניי בקשה מוסכמת להסתלקות מתוגמלת מבקשה לאישור תובענה ייצוגית ("בקשת האישור"), אשר הוגשה בהתאם להוראות סעיף 16(א) לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו – 2006 ("חוק תובענות ייצוגיות").

1. עניינה של בקשת האישור בטענת המבקש לפיה המשיבה הפרה את הוראות סעיף 30א לחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב – 1982 ("חוק התקשורת"), בין היתר, בכך ששלחה לנמענים רבים דברי פרסומת ללא הסכמתם המפורשת וללא יכולת להודיע על סירובם לקבלת תוכן זה כנדרש לפי החוק ("הודעת סירוב").

2. כעולה מבקשת האישור ומתצהיר התמיכה שצורף לה, ביום 10.12.24 התעניין המבקש ברכישת ביטוח נסיעות לחו"ל מטעם חברת איי.די.איי חברה לביטוח בע"מ ("המשיבה"). המבקש פנה לאיתור השירות המבוקש באתר המשיבה, שם הזין את פרטיו האישיים ולאחר מכן קיבל הצעת מחיר לפוליסה המבוקשת.

3. טרם השלמת הרכישה, גילה המבקש כי הצעת המחיר שניתנה לו על ידי המשיבה אינה אטרקטיבית, ולכן החליט שלא לרכוש את הפוליסה. טרם יציאתו מאתר המשיבה, סירב המבקש לקבלת כל מידע והצעות שיווקיות נוספות מטעם המשיבה. עוד באותו היום שלחה המשיבה מסרון למכשיר הנייד של המבקש בו הציעה לו להשלים את רכישת פוליסת הביטוח שהתעניין בה כאמור ו"ליהנות מהטבת ביטוח משתלמת ברכישה אונליין". בתחתית המסרון, ניתנה אפשרות למבקש להסיר את פרטיו מרשימת התפוצה של המשיבה באמצעות כניסה ללינק שצוין בהודעה ("הודעה מספר 1").

4. לטענת המבקש, ההודעה שנשלחה אליו נועדה לעודד אותו לרכוש את פוליסת הביטוח של המשיבה, זאת בניגוד לסירובו לקבלת תכנים שיווקיים מהמשיבה. בנוסף, לאחר קבלת ההודעה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 19898-01-25 גברא נ' איי.די.איי. (ביטוח ישיר) חברה לביטוח בע"מ

הנ"ל, שלחה המשיבה הודעה לכתובת הדואר האלקטרוני של המבקש, בה הוצע לו לחזור לפרטי הצעת הביטוח שנתנה לו המשיבה ולהשלים את רכישתו ("הודעה מספר 2"). לפיכך, הצהיר המבקש כי המשיבה שלחה לו שני דברי פרסומת (למכשיר הנייד ולתיבת הדוא"ל) שלא בהסכמתו, וכי לא ניתנה לו האפשרות לשלוח הודעת סירוב לקבלת דברי פרסומת נוספים מהמשיבה.

5. טרם הוגשה בקשת האישור, פנה ב"כ המבקש למשיבה במכתב התראה בו ציין כי התנהלותה המתוארת לעיל מנוגדת להוראות חוק התקשורת בעניין שליחת דבר פרסומת, ומבירור שביצע עלה כי ישנן תלונות רבות בקרב נמנעים נוספים אשר נפגעו מההתנהלות האמורה. לפיכך, טרם פנייה לערכאות משפטיות, התבקשה המשיבה לחדול מהפרותיה ולשקול מתן פיצוי למבקש ולנמנעים שנפגעו מהתנהלות זו. בתגובה לדברים, ציינה המשיבה כי ההודעות שנשלחו למבקש שימשו כהודעות תזכורת שהחלה המשיבה לשלוח ללקוחות שהתעניינו ברכישת ביטוח נסיעות לחו"ל באופן מקוון, וסיבה כלשהי לא סיימו את הרכישה. עוד נימקה המשיבה, כי עקב תקלה טכנית, ההודעות שנשלחו למבקש נוסחו באופן הכולל הטבה שיוקית, אך מטרתן היתה שירותית בלבד. לפיכך, נכונה המשיבה לתקן את הטעות, ועד לתיקון האמור חדלה משליחת הודעות מסוג זה לגמרי. המשיבה סברה כי אין מקום לפיצוי הנמנעים שקיבלו את ההודעות האמורות, אולם היתה נכונה להעניק למבקש פיצוי אישי בסך 2,000 ₪.

6. משלא עלה בידי הצדדים להגיע להסכמות, הגיש המבקש תובענה אישית וכן בקשה לאישור תובענה ייצוגית, במסגרתן טען כי בהתנהלות המתוארת לעיל, הפרה המשיבה את סעיפים 30א(ב), 30א(ד) ו-30א(ה) לחוק התקשורת. בנוסף, בהתנהלותה המתוארת הטרידה המשיבה את המבקש, כמשמעותו של מונח זה בסעיף 12(1) לחוק הגנת הפרטיות, תשמ"א – 1981. עוד נטען, כי התנהלות המשיבה עולה כדי רשלנות והפרת חובה חקוקה לפי סעיפים 35 – 36 ו-63 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש]. בהתאם לאמור בסעיפים 10 ו-14א(1) לחוק, הוגדרו חברי הקבוצה בבקשת האישור כך:

כל אדם אשר קיבל דבר פרסומת אשר שוגר על ידי חברת איי.די.איי. חברה לביטוח בע"מ בניגוד להוראות סעיף 30א לחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב – 1982, לרבות מבלי שנתן את הסכמתו המפורשת לכך ו/או מבלי שהמשיבה אפשרה לו להסיר את עצמו באותו האופן בו שוגרה הפרסומת, וזאת בשבע השנים האחרונות בתקופה שקדמה להגשת התובענה נושא בקשה זו ועד ליום מתן פסק דין חלוט בתובענה שבנדון.

7. המבקש טען כי הפרותיה של המשיבה המתוארות לעיל, גרמו לו ולחברי הקבוצה נזק בלתי ממוני, שעניינו הטרדה, פגיעה באוטונומיה ותחושות שליליות נוספות. המבקש העריך כי לכל אחד מחברי הקבוצה נגרם נזק בלתי ממוני אשר הוערך בסך 100 ₪ לכל דבר פרסומת ששלחה המשיבה שלא כדין. לפיכך, נזקו האישי הוערך בסך 200 ₪ (בגין שליחת 2 ההודעות) ונזקי הקבוצה הוערכו על דרך האומדנה בסך 20,000,000 ₪. עוד עתר המבקש להורות למשיבה להימנע ממשלוח דברי

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 19898-01-25 גברא נ' איי.די.איי. (ביטוח ישיר) חברה לביטוח בע"מ

פרסומת בניגוד להוראות הדין, וכן לחייבה לפצות את חברי הקבוצה בגין הנזקים הבלתי ממוניים אשר נגרמו להם כאמור.

8. בתשובתה לבקשת האישור טענה המשיבה, בין היתר, כי סעיף 30א לחוק התקשורת לא נועד לחול על שירותי ביטוח כגון אלו; ההודעות ששלחה הן כאלה שנועדו בעיקרן לאפשר לנמען לחסוך בעלויות הביטוח שבכוונתו לרכוש ממילא, ולא לעודד אותו להוצאה כספית נוספת; ההודעות הופנו ספציפית לנמענים שנכנסו לאתר המשיבה ופנו לקבל הצעה לביטוח, ומטרתן ליידע אותם כי הליך הרכישה לא הושלם ולאפשר להם להשלימו. ממילא, הודעה מסוג זה אינה עונה להגדרה של "דבר פרסומת" כהגדרתו של מונח זה בחוק התקשורת; שירות שליחת הודעות התזכורת הופעל ע"י המשיבה לתקופה מצומצמת של חודשיים לכל היותר, במהלכה נפלה טעות באופן ניסוח ההודעות שנשלחו למבקש ולנמענים נוספים שלא אישרו קבלת דיוור מהמשיבה. אולם בעקבות פנייתו המוקדמת של המבקש, שירות שליחת הודעות מסוג זה הופסק באופן מיידי ותוקנה הטעות שנפלה בנוסח הדיוור. בתגובה לתשובת המשיבה, דחה המבקש את טענותיה וחזר על טענותיו כפי שהוצגו בבקשה.

9. ביום 21.10.25 התקיים קדם משפט במהלכו חודדו טענות הצדדים והוצע להם לשקול הגעה להסכמות לסיום ההליך. לאחר הדיון, באו הצדדים במשא ומתן לסיום ההליך בדרך של הסתלקות, מבלי שיהא בכך כדי להוות הודאה של המשיבה בטענה כלשהי הכלולה בתובענה או בבקשה לאישור.

בקשת ההסתלקות

10. ביום 7.1.26 הגישו הצדדים בקשה להסתלקות מתוגמלת, בה צוין כי בעקבות פנייתו המוקדמת של המבקש, חדלה המשיבה מיידיית משליחת הודעות התזכורת לנמענים, ולאחר שהתברר פשר התקלה בנוסח דיוור ההודעות היא תוקנה. עוד התחייבה המשיבה כי נוסח הודעת תזכורת ללקוחות שאינם מעוניינים בקבלת דיוור מהמשיבה, לא יכלול מסר פרסומי כלשהו. נוסח ההודעה אשר הוסכם על ידי הצדדים צוין כדלקמן: "הי, ראינו שהתחלת תהליך לקבלת הצעת מחיר לביטוח נסיעות לחול בחברתנו, אך לא סיימת אותו. במקרה שהתהליך התנתק, צירפנו קישור לתהליך כדי שתוכל להשלים אותו [קישור]. המשך יום טוב, ביטוח ישיר".

11. בנוסף, עתרו הצדדים לאישור תשלום גמול בסך 2,000 ₪ למבקש ושכר טרחה בסך 13,000 ₪ בתוספת מע"מ לבא כוחו. עוד הסכימו הצדדים כי המשיבה תשיב למבקש את סכום האגרה אשר שולמה על ידו בעת הגשת ההליך בסך 6,399 ₪. בנוסף, עתרו הצדדים למתן פטור למבקש מתשלום חלקה השני של האגרה, בשים לב לשלב המוקדם בו הוגשה בקשת ההסתלקות ובזמן השיפוטי שנחסך בכך. עוד ביקשו הצדדים לפטור אותם מההליכים הקבועים בתקנה 11 לתקנות תובענות ייצוגיות, תש"ע-2010, בדבר פרסום בקשת ההסתלקות ומשלוח הודעה בדבר הגשתה לגורמים המנויים בתקנה זו.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 19898-01-25 גברא נ' איי.די.איי. (ביטוח ישיר) חברה לביטוח בע"מ

12. בהתאם להוראות סעיף 16(ב) לחוק ותקנה 11(א) לתקנות תובענות ייצוגיות, הגישו המבקש ובא כוחו תצהירים תומכים לבקשת ההסתלקות, בהם הצהירו כי גילו את מלוא הפרטים המהותיים הנוגעים לבקשת ההסתלקות, ובעניינה לא קיבלו כל טובת הנאה, מעבר לאמור בה.

המסגרת הנורמטיבית

13. בסעיף 16(א) לחוק תובענות ייצוגיות, קבע המחוקק כי הסתלקות מבקשה לאישור או תובענה ייצוגית תעשה רק באישור בית המשפט. כאשר מבוקשת טובת הנאה במסגרת ההסתלקות, בית המשפט ישקול אם לאשר זאת בהתקיים שני תנאים מצטברים: אם בקשת ההסתלקות הוגשה לפני שאושרה התובענה הייצוגית – בקשת האישור הצביעה על עילת תביעה ראויה לכאורה; ההליך הייצוגי השיג תועלת רלוונטית לחברי הקבוצה.

14. אמות המידה לאישורה של הסתלקות מתוגמלת נקבעו על ידי בית המשפט העליון בע"א 8114/14 מרקיט מוצרי ייעול בע"מ נ' סונוול ישראל בע"מ (2018) (עניין מרקיט). נקבע כי נקודת המוצא היא שאין מקום לפסוק גמול ושכר טרחה במסגרת הסתלקות, וכי הסתלקות מתוגמלת היא בגדר חריג (פסקה 26 לפסק הדין). עוד נקבע, כי בית המשפט יבחן תחילה האם התובענה מעלה עילה של ממש, וכאשר התביעה אינה ראויה או שסיכוייה קלושים, לא יאשר בית המשפט את הגמול למבקש או שכר טרחה לבא כוחו (ראו ע"א 4714/13 מרון דיאב נ' חברת איי דיגיטל סטור בע"מ (2013); אלון קלמנט "פשרה והסתלקות בתובענה הייצוגית" משפטים מא 5, 87-89 (תשע"א)). עוד שומה על בית המשפט לבחון בעת קביעת הגמול למבקש ולבא כוחו, את מידת התועלת שהביאה הבקשה לחברי הקבוצה. כך, על מנת שתאושר הסתלקות מתוגמלת, על בית המשפט "להתרשם כי לקבוצה צמחה תועלת קונקרטית ורלוונטית כתוצאה מההליך, ואין די מבחינה זו בתועלת כללית ועמומה לקבוצה" (פסקה 25 לפסק הדין; ההדגשה במקור). עוד צוין בעניין מרקיט, כי ככל שיימצא שיש מקום לפסיקת גמול ושכר טרחה, יש להתחשב אף ב"שיקולי רוחב" והכל בהתאם לנסיבות המקרה.

דיון והכרעה

15. אחר שעיינתי בטענות הצדדים ובחנתי את מכלול נסיבות העניין, מצאתי לאשר את בקשת ההסתלקות, וכמו כן לאשר פסיקת גמול ושכר טרחה, אם כי בסכומים מופחתים מאלו שהמליצו הצדדים, כפי שיפורט להלן.

16. כעולה מבקשת האישור ומתצהיר התמיכה שצורף לה, ההודעות שקיבל המבקש מהמשיבה, נשלחו אליו לאחר שהתעניין ברכישת ביטוח נסיעה לחו"ל באופן מקוון באתר המשיבה, זאת על אף שסימן כי הוא אינו מעוניין בקבלת דיוור שיווקי נוסף. ההודעות נועדו להוות מעין תזכורת לכך שלא הושלמה פעולת רכישת הביטוח ואין חולק כי נשלחו בתפוצה מוגדרת לאותם הנמענים אשר פנו לקבלת הצעת מחיר לביטוח. מנגד, אין לשלול כי נוסח ההודעה כלל בתוכו גם "דבר פרסומת"

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 19898-01-25 גברא נ' איי.די.איי. (ביטוח ישיר) חברה לביטוח בע"מ

כהגדרתו של מונח זה בחוק התקשורת, ומכל מקום הדבר שנוי במחלוקת בין הצדדים (ראו והשוו ע"א 4704/20 יונתן בן-עמי נ' FACEBOOK IRELAND LTD (2021)).

17. אף אם יעלה בידי המבקש להוכיח כי המשיבה הפרה את הוראות חוק התקשורת, הרי שבמישור הוכחת הנזק נכון לו אתגר לא קל. הצדדים הסכימו כי הודעות אלה נשלחו במשך תקופה קצרה – כחודשיים בלבד. כבר לאחר פנייתו המוקדמת של ב"כ המבקש, תיקנה המשיבה את הדבר וניסחה את הודעות התזכורת עבור אותם הנמענים שסירבו לקבלת דיוור, כך שהנוסח הנשלח אליהם לא יכול תוכן פרסומי. הנזק (הבלתי ממוני) הוערך על ידי המבקש במסגרת בקשת האישור על דרך האומדנה בלבד. ככל שהייתה התובענה מוסיפה להתברר, צפוי היה להתעורר קושי באיתור חברי הקבוצה, אותם שסירבו לקבל דיוור מהמשיבה, ובכל זאת קיבלו את הודעות התזכורת הכוללות תוכן פרסומי ואשר הדבר גרם להם נזק בלתי ממוני בדמות תחושות שליליות. מטבע הדברים קיים קושי לאמוד נזק מסוג זה.

18. אולם גם במישור ההפרה, העובדה שהמשיבה שלחה את הודעות התזכורת כפיילוט ולתקופה קצובה וקצרה בלבד, ומיד לאחר שהובא הדבר לידיעתה היא תיקנה זאת, עשויה לרמוז לאפשרות לפיה אין מדובר במדיניות מפרה או בשיטת עבודה פסולה אלא בטעות (ראו ע"א 2112/17 גרסט נ' נטוויז'ן בע"מ (2018)). בנוסף, התיקון שביצעה המשיבה בנוסח הודעות התזכורת עוד לפני הגשת הבקשה לאישור, מיצה את הסעד העיקרי שהתבקש, הלוא הוא תיקון התנהלותה של המשיבה לעתיד, ועל כן נראה כי ההליך מיצה את עצמו עוד בטרם החל (רע"א 52009-09-24 כ.נ. מחסני השוק בע"מ נ' נועם רשף ואח', פסקה 20 (2025)).

19. מכל הטעמים האמורים, מצאתי לאשר את בקשת ההסתלקות. כמו כן, לא מצאתי טעם באיתור מייצגים חלופיים כאמור בסעיף 16(ד)(1) לחוק. משעה שהליך זה הסתיים בדרך של הסתלקות, הוא אינו מהווה מעשה בית-דין עבור חברי הקבוצה, ככל שמי מהם יוכיח בעתיד כי נגרם לו נזק מסוג זה בפועל.

20. אשר לפסיקת הגמול ושכר הטרחה עליו המליצו הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי יש לאשרם אולם בסכומים מופחתים. כאמור, הסעד העיקרי שהתבקש הוא צו עשה לפיו תחדל המשיבה משליחת דברי פרסומת בניגוד להוראות הדין. סעד זה בא לידי מיצוי לאחר פנייתו המוקדמת של המבקש, עוד טרם הוגשה בקשת האישור. אשר לסעד הפיצוי בגין נזקי העבר, הרי שזה לא ניתן במסגרת ההסתלקות ובכך לא צמחה תועלת לחברי הקבוצה. מנגד מצאתי כי אין לבטל כליל את התועלת שצמחה לקבוצה בעקבות הפנייה המוקדמת, כמו גם את הרצון לעודד פניות מוקדמות כגון זו. עוד הבאתי בחשבון את השלב המוקדם בו הוגשה בקשת ההסתלקות והחיסכון בזמן שיפוטי. לנוכח שיקולים אלו, יועמדו הגמול למבקש על סך 1,600 ₪ ושכ"ט לב"כ על סך 10,400 ₪ בתוספת מע"מ.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 19898-01-25 גברא נ' איי.די.איי. (ביטוח ישיר) חברה לביטוח בע"מ

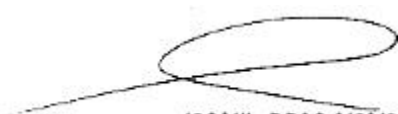
21. אשר לאגרת המשפט : בהליך מסוג תובענה ייצוגית, ובהתאם לאמור בתקנה 7א(א)(1) לתקנות תקנות בתי המשפט (אגרות), תשס"ז-2007 ("תקנות האגרות"), חלקה הראשון של האגרה ישולם עם הגשת בקשת האישור על-ידי מגישו. תקנה 7א(א)(4) לתקנות האגרות קובעת כי עם אישור הסדר הסתלקות, ישלם המבקש את חלקה השני של האגרה, ואולם, בית המשפט רשאי להורות, כי המשיב ישלם את חלקה השני של האגרה וישפה את המבקש על סכום האגרה ששולם עבור חלקה הראשון, בתוספת הפרשי הצמדה למדד. לחילופין, בית המשפט רשאי להורות על מתן פטור למבקש מתשלום חלקה השני של האגרה מטעמים מיוחדים שירשמו.

22. לאחר שהבאתי בחשבון את המטרות לשמן מחויבים בעלי דין באגרה בהליך של תובענה ייצוגית, ובשים לב לכך שההליך הסתיים בדרך של הסתלקות בשלבי המוקדמים תוך חיסכון זמן שיפוטי, מצאתי להיעתר לבקשה ולפטור את המבקש מתשלום חלקה השני של האגרה.

23. לאור כל האמור לעיל, אני מאשר את בקשת ההסתלקות. בהתאם לכך, הבקשה לאישור התובענה הייצוגית תימחק, כמו כן נדחית בזאת תביעתו האישית של המבקש כנגד המשיבה. המשיבה תשלם גמול למבקש בסך 1,600 ₪ ושכ"ט לב"כ בסך 10,400 ₪ בתוספת מע"מ. בנוסף, תשיב המשיבה למבקש את סכום חלקה הראשון של האגרה ששולמה על ידו עם הגשת הליך זה.

24. בנסיבות העניין המתוארות, לא מצאתי כי יש מקום לפרסום או לשליחת הודעה לפי תקנה 11(ב) לתקנות תובענות ייצוגיות, למעט שליחת הודעה למנהל בתי המשפט. ב"כ המבקש ימסור למנהל בתי המשפט בתוך 10 ימים, הודעה מתאימה בדבר מחיקת בקשת האישור ודחיית תביעתו האישית של המבקש נגד המשיבה. להודעה יצורפו העתק בקשת ההסתלקות על נספחיה וכן פסק דין זה.

ניתן היום, כ"ג טבת תשפ"ו, 12 ינואר 2026, בהעדר הצדדים.

מוטי פירר, שופט

